

**LIETUVOS BANKO
STRATEGIJOS IR VALDYSENOS DEPARTAMENTO
ATITIKTIES IR RIZIKOS VALDYMO SKYRIUS**

Lietuvos Respublikos krašto
apsaugos ministerijai

Nr.
I 22-17382

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2022 M. SAUSIO 5 D. NUTARIMO NR. 23 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOBILIZACIJOS IR PRIIMANČIOSIOS ŠALIES PARAMOS ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO

Lietuvos bankas, atsižvelgdamas į prašymą suderinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. sausio 5 d. nutarimo Nr. 23 „Dėl Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo“ pakeitimo projektą, informuoja, kad siekdamas užtikrinti mokėjimo paslaugų ir grynųjų pinigų išdavimą fiziniams ir juridiniams asmenims mobilizacijos metu derasi su komerciniais bankais dėl šių paslaugų užtikrinimo, ir pažymi, kad remiantis ir kitų Baltijos šalių teisine baze kredito paslaugos nėra prilyginamos paslaugoms, kurios yra gyvybiškai svarbios valstybės funkcijai vykdyti. Atkreipiame dėmesį, kad mobilizacijos metu svarbiausia užtikrinti mokėjimo paslaugas bei grynųjų pinigų išdavimą fiziniams ir juridiniams asmenims siekiant išlaikyti pinigų cirkuliaciją šalyje, užtikrinant atsiskaitymus už prekes, paslaugas ir pan.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Lietuvos bankas siūlo keisti Valstybinių mobilizacinių užduočių valstybės ir savivaldybės institucijoms ir įstaigoms sąrašą numatytą naują valstybinės mobilizacinės užduoties „Užtikrinti kredito, mokėjimo ir grynųjų pinigų išdavimą paslaugų teikimą“ formuluotę į „Koordinuoti mokėjimo paslaugų ir grynųjų pinigų išdavimą, pasitelkiant komercinius bankus ir būtinas jų trečiąsias šalis, nustatyti komercinių bankų atrankos kriterijus, paslaugų teikimo organizavimo, koordinavimo tvarką bei principus“ (toliau – Užduotis). Atkreipiame dėmesį, kad siekiant tinkamai pasirengti paslaugų vykdymui mobilizacijos metu reikia įtraukti ne tik atrankos kriterijus atitinkančius komercinius bankus, bet ir jų trečiąsias šalis, kurių skaičius, preliminarium skaičiavimu, gali siekti iki 40, todėl Užduoties vykdymą prašome nukelti iki 2024 m.

Lietuvos bankas, derindamas Užduotį su komerciniais bankais pagal šiuo metu esantį teisinį reguliavimą, nustatė, kad siektini Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo pokyčiai, numatantys ūkio subjektų (šiuo atveju komercinių bankų) ir trečiųjų šalių įtraukimą į valstybinių mobilizacinių užduočių vykdymą ne mobilizacinio užsakymo sutarčių pagrindu, o nustatant teisinį reguliavimą, įpareigojantį šiuos subjektus dalyvauti įgyvendinant mobilizacines užduotis. Nurodytame įstatyme numatytas tik vienas būdas ūkio subjektams tapti mobilizacijos sistemos subjektu – sudaryti mobilizacinio užsakymo sutartį, todėl Lietuvos bankas neturi teisinio pagrindo savo teisės aktais įpareigoti ūkio subjektus (komercinius bankus) ir trečiąsias šalis vykdyti mobilizacinius nurodymus, imtis kitų priemonių, reikalingų rengiantis mobilizacijai, ar sudaryti mobilizacinio užsakymo sutartis, o tai spręsti sutartiniu pagrindu yra pakankamai keblu.

Informuojame, kad, atsižvelgiant į situaciją mobilizacijos metu, Lietuvos bankui ir komerciniams bankams siekiant tinkamai vykdyti Užduotį gali reikėti kitų paslaugų, pvz., interneto ryšio, kuro atsargų tiekimo elektros generatoriams užtikrinimo ir pan., kad efektyviai būtų užtikrinamos mokėjimo ir grynųjų pinigų išdavimo paslaugos.

Vaida Butrimienė, mob. tel. +370 690 08 828, el. p. vbutrimiene@lb.lt